

WSTĘP

Po raz jedenasty oddajemy w ręce Czytelników *Dyskursy młodych andragogów* – kolejny tom naszej serii wydawniczej, która co roku gromadzi liczne grono młodych – nie tylko wiekiem, ale przede wszystkim duchem i sposobem myślenia – badaczy, reprezentujących ważne ośrodki akademickie zarówno w Polsce, jak i za granicą. W tym gronie można wyróżnić trzy grupy Autorów *Dyskursów*. Pierwsza – to uczestnicy ubiegłorocznej XI Letniej Szkoły Młodych Andragogów. Jest bowiem tradycją, że po każdej „Szkołe” jej „uczniowie” publikują swoje wystąpienia w kolejnym tomie, oczywiście po uprzednim przełożeniu ich na język artykułu naukowego i poddaniu ocenie Recenzenta. W grupie tej nie brakuje młodych ludzi, którzy dopiero debiutują w świecie nauki, stawiają swoje „pierwsze kroki” w obszarze andragogiki – zarówno jeśli chodzi o dzielenie się własnymi refleksjami i poglądami, jak i prowadzenie badań w ramach własnych projektów naukowych. Druga grupa Autorów *Dyskursów* to ci, którzy z Letnią Szkołą Andragogów są związani od lat – są jej sympatykami i niejako wychowankami – uczestnikami pierwszych i kolejnych jej edycji – oraz członkami swoistej wspólnoty młodych ludzi stworzonej wokół i za przyczyną Letniej Szkoły Andragogów. Wśród nich nie brakuje doktorów, którzy mają już bogaty dorobek naukowy i ugruntowaną pozycję w naukach społecznych, a także – jak w przypadku dr hab. Hanny Solarczyk-Szwec – osiągnęli kolejny stopień awansu zawodowego i jako samodzielni pracownicy nauki, niejako „żegnając” się z naszą serią wydawniczą skupiającą przede wszystkim doktorów i magistrów – publikują na łamach *Dyskursów* swoje rozważania naukowe. I wreszcie trzecia grupa Autorów to tacy, którzy zostali dodatkowo zaproszeni do tej publikacji, by wzbogacić jej wartość merytoryczną i poznawczą oraz poszerzyć perspektywę spojrzenia na określone problemy badawcze o punkt widzenia naukowców z zagranicy (tym razem z Austrii, Szwecji i Niemiec), bądź też badaczy reprezentujących inne niż pedagogika dyscypliny naukowe (w tym tomie – socjologiczne spojrzenie Żywii Leszkowicz-Baczyńskiej na problematykę analiz jakościowych). Wydaje się, że takie poszerzanie – zarówno geograficznych, jak i międzydyscyplinarnych – „granic” *Dyskursów*, które staramy się praktykować od kilku już lat, służy nie tylko zwiększeniu ich atrakcyjności dla potencjalnych Czytelników, ale z pewnością podnosi też ich wartość poznawczą.

Zebrane w jedenastym tomie *Dyskursów młodych andragogów* teksty naukowe dotyczą zróżnicowanych problemów, wątków i zagadnień, dlatego by ułatwić ich lekturę uporządkowano je i podzielono na trzy rozdziały tematyczne, nazwane – tradycyjnie już – „dyskursem”: andragogicznym, poradniczym i metodologicznym.

Najbardziej obszerny dyskurs – andragogiczny – otwierający cały tom, zawiera teksty badaczy zajmujących się szeroko rozumianą edukacją ludzi dorosłych. Zaprezentowane w nim artykuły – zarówno teoretyczne, jak i te przedstawiające wyniki badań empirycznych – pokazują nie tylko jak szerokie i zróżnicowane jest spektrum zainteresowań przedstawicieli różnych środowisk akademickich w obszarze andragogiki, ale też dają obraz odmienności sposobów badań i opisu poszczególnych obszarów teorii i praktyki edukacji dorosłych. W dyskursie andragogicznym są obecne teksty, których Autorzy między innymi podejmują problematykę wieloznaczności, niespójności i „rozproszości” pojęcia edukacji ustawicznej (Hanna Solarczyk-Szwec), analizują pod różnym kątem i w różnych aspektach procesy uczenia się ludzi dorosłych na poziomie studiów wyższych i w procesie pracy (Eva Edström, Sylwia Słowińska, Magdalena Czubak-Koch), opisują i badają zagadnienia obywatelskiej edukacji dorosłych w Holandii (Anna Bilon), bądź w perspektywie historycznej w Polsce (Paweł Rudnicki, Tomasz Maliszewski), jak też teksty będące raportami z badań prowadzonych przez młodych badaczy-andragogów (Monika Sulik, Magdalena Rzepa, Łukasz Hajduk).

Kolejny dyskurs – poradniczy – podobnie pokazuje różne przestrzenie myślenia o poradnictwie, a co za tym idzie – różne obszary zainteresowań badawczych Autorów zajmujących się tą właśnie subdyscypliną naukową. Tutaj możemy przeczytać między innymi o problemach ewaluacji i badaniach jakości poradnictwa (Helga Stock), o poradnictwie zapośredniczonym (Daria Zielińska-Pękał) i poradnictwie performatywnym (Elżbieta Siarkiewicz), o poradniczej grze miejskiej (Ewa Trębińska-Szumigraj) i specyficznej grze „w przyjaciół” między doradcą a radzącym się (Magdalena Siuta), a także o możliwościach i sposobach rozwijania kompetencji społecznych doradcy (Anetta Pereświat-Sołtan). Część poradniczą kończy artykuł Joanny Kłodkowskiej o charakterze historycznym, analizujący proces zmian społecznych w Ochotniczych Hufcach Pracy w zakresie poradnictwa zawodowego.

Dyskurs metodologiczny, zamykający cały tom, zawiera treści, które mogą być szczególnie istotne i przydatne dla młodych adeptów nauki – potencjalnych czytelników, którzy dopiero rozpoczynają karierę badawczą i którzy są szczególnie narażeni na popełnianie metodologicznych błędów i nadużyć. Autorzy artykułów zamieszczonych w tej części poświęcają uwagę między innymi: niebezpieczeństwom, jakie niesie za sobą niekompetentne i nietrzymające się rygorów metodologicznych prowadzenie analiz jakościowych (Żywia Leszkowicz-Baczyńska), próbom zrozumienia metodologii teorii ugruntowanej i jej wykorzystaniu w badaniach empirycznych (Beata Wernik-Kitzol),

instrumentarium teorii ugruntowanej oraz płaszczyznom refleksji związanej z procesami doświadczania, odkrywania i poznania (Solveig Haring) oraz hermeneutycznej analizie „dopisków” respondentów nanoszonych na marginesach ankiet kwestionariuszowych (Anna Walulik).

Wydaje się, że lektura artykułów zamieszczonych w jedenastym tomie *Dyskursów* pozwala na szeroki i interesujący ogląd tego, czym zajmują się młodzi badacze wywodzący się z różnych środowisk akademickich w Polsce i za granicą, pozwala dowiedzieć się – jakie stawiają sobie pytania i w jaki sposób próbują na nie odpowiadać. Polecając Czytelnikom tę lekturę, mam nadzieję, że może ona stać się również źródłem inspiracji, bądź pretekstem do stawiania nowych pytań problemowych i podejmowania nowych wątków badawczych dotyczących różnych obszarów naszej rzeczywistości, w tym również tych, które dotyczą szeroko rozumianej edukacji ludzi dorosłych.

Jedenasty tom *Dyskursów młodych andragogów* został poddany wnikliwej recenzji prof. dr. hab. Zdzisława Wołka, któremu – w imieniu swoim i Autorów – serdecznie dziękuję za cenne uwagi i sugestie pozwalające wzbogacić i udoskonalić naszą publikację.

Małgorzata Olejarz